

UNIVERZITET U NOVOM PAZARU

Senat Univerziteta

Broj: 677/24/24-2

Novi Pazar, 27.06.2024. godine

KODEKS O AKADEMSKOM INTEGRITETU I PROFESIONALNOJ ETICI UNIVERZITETA U NOVOM PAZARU

I OPĆE ODREDBE

1.1. Predmet Kodeksa

Član 1.

Kodeksom o akademskom integritetu i profesionalnoj etici Univerziteta u Novom Pazaru (u daljem tekstu: Kodeks) urjeđuju se pravila etičkog ponašanja, utvrđuju etički standardi i načela u visokom obrazovanju, objavljivanju naučnih rezultata, odnosu prema intelektualnoj svojini, odnosima između nastavnika, istraživača i saradnika, drugih zaposlenika i studenata, postupcima u nastupanju Univerziteta u Novom Pazaru i to nastavnika, istraživača, saradnika, vannastavnog osoblja i studenata u pravnom prometu, kao i u odnosu prema javnosti i sredstvima javnog informisanja, način i postupak utvrđivanja odgovornosti za povredu etičkih načela i mjere koje se izriču za povredu etičkih načela.

Odredbe ovog Kodeksa usklađene su sa minimalnim zahtjevima sadržanim u „Osnovama za Kodeks o akademskom integritetu na visokoškolskim ustanovama u Republici Srbiji“ koje je donio Nacionalni savjet za visoko obrazovanje.

1.2. Ciljevi

Član 2.

Kodeks ima za cilj očuvanje dostojanstva profesije, unapređivanje moralnih vrijednosti, očuvanje ugleda Univerziteta u Novom Pazaru, zaštite vrijednosti znanja i podizanja svijesti o odgovornosti svih članova akademske zajednice.

1.3. Primjena Kodeksa

Član 3.

Kodeks se primjenjuje u profesionalnom i javnom djelovanju nastavnog i naučnog osoblja, studenata, vannastavnog osoblja Univerziteta u Novom Pazaru (u daljem tekstu: Univerzitet), kao i u djelovanju lica koja nisu članovi akademske zajednice Univerziteta, a učestvuju u

njegovom radu.

Zaposleni na Univerzitetu, kao i studenti, moraju se u svom radu, djelovanju i ponašanju pridržavati etičkih načela, načela naučne istine i kritičnosti i poštivati ciljeve i principe visokog obrazovanja.

Član 4.

Organi i tijela Univerziteta dužni su da se u okviru svojih nadležnosti staraju o ostvarivanju i unaprjeđenju etičkih standarda na Univerzitetu, u skladu sa ovim Kodeksom, i da obezbijede uslove neophodne za upoznavanje članova akademske zajednice sa svim propisima koji se tiču njihovih prava i obaveza.

Postupci propisani ovim Kodeksom ne predstavljaju zamjenu za građanske, krivične, upravne, disciplinske i druge postupke, koji su uređeni zakonima i opštim aktima Univerziteta.

II NAČELA

Član 5.

Lica iz člana 3. ovog Kodeksa dužni su da se pridržavaju sljedećih načela:

1. Akademska čestitost,
2. Integritet,
3. Kolegijalnost,
4. Profesionalnost,
5. Zabrana diskriminacije,
6. Zabrana uznemiravanja,
7. Nepriistrasnost,
8. Odgovornost.

Pored načela iz stava 1. ovog člana, zaposleni i studenti su dužni da poštivaju i druga ustavom i zakonom utvrđena načela, kao što su sloboda mišljenja i izražavanja, uvažavanje i poštivanje prava članova akademske zajednice, poštivanje integriteta i dostojanstva ličnosti, jednakosti i pravednosti, autonomije i drugih načela.

2.1. Načelo akademske čestitosti

Član 6.

Načelo akademske čestitosti zasniva se na samostalnosti u akademskom i naučnom radu, odnosno, sprovođenju originalnih naučnih istraživanja, predstavljanju vlastitih rezultata, uz sposobnost realnog sagledavanja sebe samog, vlastitog znanja i tih rezultata, kao i na strogo poštivanju autorskih prava drugih.

2.2. Načelo integriteta

Član 7.

Načelo integriteta podrazumjeva dužnost zaposlenih i studenata da, vodeći računa o opštem dobru, čuvaju integritet sistema visokog obrazovanja i ukupne delatnosti Univerziteta, rade savjesno, marljivo, odgovorno i posvećeno, prema svom najboljem znanju.

2.3. Načelo kolegijalnosti

Član 8.

Načelo kolegijalnosti se zasniva na međusobnom uvažavanju, poštivanju i razumjevanju, uz njegovanje odnosa suradnje, vodeći računa o interesima celokupne akademske zajednice.

2.4. Načelo profesionalnosti

Član 9.

Zaposleni i studenti dužni su da svoje obaveze prema Univerzitetu, kao i kolegama u drugim ustanovama u okviru akademske zajednice, izvršavaju odgovorno, savjesno i profesionalno, držeći se načela objektivnosti, nepristrasnosti i međusobnog uvažavanja.

2.5. Zabrana diskriminacije

Član 10.

Nedozvoljen je svaki oblik diskriminacije, neposredne ili posredne, po bilo kom osnovu, a naročito po osnovu rase, pola, nacionalne pripadnosti, društvenog porijekla, rođenja, vjeroispovijesti, političkog ili drugog uvjerenja, imovnog stanja, kulture, jezika, starosti i psihičkog ili fizičkog invaliditeta.

Stručnost, sposobnost i profesionalne zasluge, kao i rezultati u obavljanju određene vrste djelatnosti, poslova i zadataka, jedini su relevantni kriteriji vrednovanja i napredovanja članova akademske zajednice.

2.6. Zabrana uznemiravanja

Član 11.

Zabranjena je svaka vrsta uznemiravanja među članovima akademske zajednice, a posebno kada se temelji na zloupotrebi položaja institucionalne ili hijerarhijske nadređenosti.

Uznemiravanje je neprimjereno ponašanje prema drugom licu, kao što je polno uznemiravanje i svako drugo ponašanje koje ima za cilj povredu ličnog dostojanstva, ometanje u obavljanju poslova, omalovažavanje drugih i koje stvara ili doprinosi stvaranju neprijatnog i neprijateljskog radnog okruženja i obrazovnog ambijenta.

2.7. Načelo nepristrasnosti

Član 12.

Zaposleni i studenti dužni su da se drže načela nepristrasnosti i ne smiju da dopuste da stavovi ili

mišljenja o pojedincima, društvenim grupama i djelatnostima koji nisu utemeljeni na iskustvu ili racionalnim argumentima, već su donijeti unaprijed i zasnovani su na neopravdanim generalizacijama, utiču na njihovu objektivnost u akademskim, istraživačkim, stručnim, administrativnim, poslovnim i upravljačkim djelatnostima.

2.8. Načelo odgovornosti

Član 13.

Članovi akademske zajednice dužni su da se brinu o interesima Univerziteta u duhu razvoja akademskih sloboda, a posebno u pogledu argumentovane rasprave, kritike, tolerancije i odgovornosti traganja za optimalnim rješenjima.

Pod neodgovornim ponašanjem smatraju se:

- nesavjesno upravljanje poslovima, resursima i imovinom Univerziteta, onemogućavanje ili otežavanje njihovog korišćenja od strane drugih članova,
- upotreba imovine Univerziteta za privatne, komercijalne, političke, vjerske i druge vanuniverzitetske svrhe, bez posebnog odobrenja u skladu sa zakonom,
- korišćenje imena i obilježja Univerziteta za privatne komercijalne ili nekomercijalne potrebe.

III ETIČKA PRAVILA U NASTAVNOM, NAUČNOM I UMJETNIČKOM RADU

3. Dužnost Univerziteta i nastavnika

Član 14.

Univerzitet je dužan da u toku trajanja studija, a posebno na početku prve godine svih nivoa studija koje organizuje, upozna studente sa etičkim načelima, a posebno sa pravilima akademske čestitosti, pravilima za navođenje ideja i radova drugih autora, odnosno, pravilima citiranja i prepričavanja.

Član 15.

Nastavnici Univerziteta su dužni da:

- poštuju obrazovne ciljeve, strategije i standarde Univerziteta;
- obezbijede reprezentativnost, relevantnost, tačnost i preciznost sadržaja predmeta i primjerenu poziciju predmeta unutar studijskog programa;
- teže postizanju i prenošenju kvalitetnih naučnih saznanja iz svoje naučne oblasti i predmeta koji se izvode na studijama;
- ponude svim studentima načelno iste mogućnosti za sticanje znanja;
- vrednuju rad studenata otvoreno, pravedno, objektivno i blagovremeno;
- svesno provjere svaki pisani rad studenta i da obrate posebnu pažnju na to da li taj rad sadrži neki od oblika neakadenskog ponašanja iz ovog Kodeksa;
- obezbijede transparentnost i javnost ispita i objektivnost ocjenjivanja.

4. Nedozvoljeno postupanje u nastavnom radu

Član 16.

Nastavnicima i saradnicima nije dozvoljeno da koriste, podstiču, pomažu ili tolerišu upotrebu nedozvoljenih sredstava za ispunjavanje predispitnih obaveza i polaganje ispita, kao i da pristupanje ispitima uslovljavaju zahtevima koji nisu sadržani u elementima studijskog programa, a posebno da namjeću uslove koji njima donese privatnu materijalnu i drugu korist.

Nastavnici i saradnici garantiraju izvornost radova koje objavljuju, kao i tačnost u prikazivanju i navođenju informacija o porijeklu ideja i navoda kojima su se u radu koristili.

5. Nedozvoljeno postupanje u naučno-istraživačkom i stručnom radu

Član 17.

U naučno-istraživačkom i stručnom radu nije dozvoljeno:

- plagiranje;
- lažno autorstvo;
- izmišljanje i krivotvorenje rezultata;
- autoplagiranje.

Zabrane iz stava 1. ovog člana se odnose na sve pisane radove nastavnog i naučnog osoblja i studenata, kao što su: seminarski rad, diplomski ili završni rad, master rad, specijalistički rad, magistarski rad, doktorska disertacija, rad u časopisu, udžbenik, monografija, poglavlja u zbornicima i slično.

Odgovornost za kršenje zabrana iz stava 1. ovog člana snose i u slučaju nesavesnog i neodgovornog prikazivanja, odnosno, zanemarivanja činjenica u izveštajima o nastavnom i naučno-istraživačkom radu (u izvještajima u vezi doktorskih disertacija, izbora u zvanja nastavnika ili saradnika i sl.). Posebnu odgovornost ima mentor pri izradi doktorske disertacije, odnosno, nastavnik koji vodi studenta kroz izradu drugih oblika pisanih radova.

5.1. Plagiranje

Član 18.

Plagiranje je predstavljanje tuđih ideja ili tuđeg rada, u cjelini ili dijelovima, bez navođenja izvornog autorstva ili izvornika, odnosno, protivzakonito prisvajanje tuđih intelektualnih tvorevina i naučnih rezultata i njihovo prikazivanje kao svojih, a naročito:

- doslovno preuzimanje, kao i kopiranje iz elektronskih, štampanih ili rukopisnih izvora teksta drugog autora, odnosno, teksta urađenog od strane profesionalne agencije ili drugog lica za potrebe autora ili trećih lica - sa srpskog ili stranog jezika, u dijelovima (bez obzira na obim) ili u cjelosti - bez navođenja imena autora i izvora iz kojeg je tekst preuzet, kao i bez jasnog obilježavanja preuzetog dijela;
- prepričavanje ili sažimanje teksta drugog autora, kao i teksta urađenog od strane profesionalne agencije ili drugog lica za potrebe autora ili trećih lica, iz elektronskih, štampanih ili rukopisnih izvora, sa srpskog ili stranog jezika, u dijelovima (bez obzira na obim) ili u cjelosti, bez odgovarajućeg navođenja imena autora i izvora iz kojeg je tekst preuzet, kao i bez jasnog obilježavanja prepričanog dijela. Usputno navođenje izvornog autora nije dovoljno: autor je dužan da obezbijedi da se ne stvori pogrešan utisak da su parafrazirane rječenice njegova ideja;
- neprecizno citiranje, koje ne sledi pravila citiranja prihvaćena u datoj naučnoj,

umjetničkoj, odnosno, stručnoj oblasti;

- predstavljanje ideja drugih autora kao svojih, bez odgovarajućeg navođenja imena autora, odnosno, izvora iz kojeg je tekst preuzet.

5.2. Lažno autorstvo

Član 19.

Lažno autorstvo je navođenje lica koje nije učestvovalo u izradi rada kao autora. Članovi univerzitetske akademske zajednice dužni su da kao autore navode sve i samo one učesnike u procesu nastajanja naučnog i stručnog rada, koji su intelektualno doprineli radu. Nije dozvoljen ni dosluh između lica uključenih u izradu rada, koji se pokazuje u nedozvoljenoj suradnji između studenata, propustu da se navede primljena pomoć ili propustu da se precizno poštuju pravila o grupnom radu na projektima.

5.3. Izmišljanje i krivotvorenje rezultata

Član 20.

Izmišljanje i krivotvorenje rezultata je djelovanje kojim se manipuliše predmetom, opremom ili procesom istraživanja, sa ciljem da rezultati naučnog istraživanja budu namerno podješeni ili tendenciozno protumačeni. Poseban oblik izmišljanja i krivotvorenja rezultata je nesavjesno i neodgovorno prikazivanje činjenica u izveštajima o nastavnom i naučno-istraživačkom, odnosno, umjetničkom radu.

5.4. Autoplagiranje

Član 21.

Autoplagiranje je ponovno objavljivanje, u dijelovima ili u cjelosti, svog ranije objavljenog ili za drugu svrhu iskorišćenog rada, kao novog i originalnog, a da nije izričito navedeno da je u pitanju već objavljen ili za drugu svrhu iskorišćen rad.

Član 22.

Pored zabrana iz člana 18. ovog Kodeksa u naučno-istraživačkom i stručnom radu nije dozvoljeno:

- izmišljanje i prepravljivanje preporuka i lažno predstavljanje akademskih dostignuća;
- primanje poklona ili usluga;
- korupcija;
- neosnovano prijavljivanje drugih članova univerzitetske akademske zajednice za kršenje etičkih načela i pravila.

5.5. Izmišljanje i prepravljavanje preporuka i lažno predstavljanje akademskih dostignuća

Član 23.

U naučno-istraživačkom i stručnom radu nije dozvoljeno izmišljanje ili prepravljavanje preporuka i lažno predstavljanje akademskih dostignuća.

5.6. Primanje poklona ili usluga

Član 24.

Zaposleni na Univerzitetu ne smiju da traže, niti da primaju, za sebe ili za druga lica, poklone ili usluge, ukoliko postoji opravdana pretpostavka da će time biti izvršen uticaj na njihovu objektivnost ili ispunjavanje profesionalnih obaveza.

5.7. Korupcija

Član 25.

Zaposleni su dužni da utiču na suzbijanje svakog pokušaja korupcije na Univerzitetu i da prijave svaki takav slučaj, u skladu sa zakonom.

5.8. Neosnovano prijavljivanje drugih članova univerzitetske akademske zajednice za kršenje etičkih načela i pravila

Član 26.

Neosnovano prijavljivanje drugih članova univerzitetske akademske za kršenje etičkih načela, kao što su: plagijat, lažno autorstvo, izmišljanje i krivotvorenje rezultata, autoplagiranje, netačnost preporuka ili korupciju predstavlja nedozvoljeno ponašanje kojim se krše odredbe ovog Kodeksa.

6. Zakonito i nepristrasno obavljanje profesionalnih obaveza

Član 27.

Zaposleni su dužni su da svoje profesionalne obaveze i akademske dužnosti obavljaju u skladu sa zakonom i nepristrasno. Oni ne smeju da koriste svoj položaj za sticanje bilo kakve koristi ili pogodnosti za sebe ili povezano lice, niti da deluju protiv interesa visokog obrazovanja u celini. Pri obavljanju svojih profesionalni obaveza i akademskih dužnosti, zaposleni su dužni da izbegavaju stvaranje odnosa zavisnosti prema licima koja bi mogla da utiču na njihovu nepristrasnost, a u slučaju da takav odnos već postoji, dužni su da ga otklone. Zaposleni su dužni da izbegavaju situacije koje mogu za posledicu da imaju kršenje objektivnosti i nepristrasnosti, posebno između članova zajednice koji su u uzajamnom hijerarhijskom odnosu, odnosno, koji uključuju ocenjivanje tuđeg rada i dostignuća ili odlučivanje o statusu lica koja su hijerarhijski podređena, njihovom profesionalnom napredovanju, pogodnostima, nagrađivanju ili kažnjavanju.

7. Vanuniverzitetski poslovi i delatnosti

Član 28.

Nastavnici i saradnici ne mogu obavljati nijedan vanakademski, odnosno, vanuniverzitetski posao ili djelatnost koji su u suprotnosti sa njihovim profesionalnim obavezama i Univerzitu ili utiču na njihov integritet i objektivnost u vršenju akademskih dužnosti.

Pri obavljanju vanuniverzitetskih poslova i djelatnosti nastavnici i saradnici dužni su da se pridržavaju zakona i opštih akata Univerziteta i Fakulteta, kojima su regulisana njihova prava i obavjeze.

8. Sukob interesa

Član 29.

Zaposleni su dužni da izbjegavaju sukob interesa i ne smiju radnjama i aktivnostima koje proističu iz obavljanja njihovih profesionalnih obaveza i akademskih dužnosti sa sobom povezana lica stavljati u povlašćen položaj u odnosu na druga lica.

9. Objektivna i nepristrasna procjena profesionalnog napredovanja

Član 30.

Procjena uspješnosti ostvarivanja profesionalnih obaveza i profesionalne kompetencije mora da bude objektivna, nepristrasna i utemeljena na unaprijed utvrđenim i transparentnim kriterijima.

Zaposleni je dužan da procjene o uslovima za profesionalno napredovanje drugih članova zasniva isključivo na kriterijima koji su relevantni za obavljanje profesionalnih obaveza, odnosno, na pokazanoj stručnosti, talentu i profesionalnim rezultatima.

Nedozvoljen je svaki oblik diskriminacije u postupku vrednovanja uslova profesionalnog napredovanja, kao i u samom postupku napredovanja.

Svi zaposleni imaju jednake uslove za napredovanje na osnovu procjene ispunjenosti profesionalnih obaveza.

Nastavnici imaju profesionalnu odgovornost da brinu o obezbjeđivanju i napredovanju nastavno-naučnog podmlatka i da podstiču napredovanje i osamostaljivanje mlađih članova univerzitetske akademske zajednice.

10. Zaštita autorskih prava i prava intelektualne svojine

Član 31.

Nastavnici i saradnici imaju obaveznu da preduzimaju mjere u cilju unapređivanja i promovisanja poštivanja i zaštite autorskih prava i prava intelektualne svojine.

11. Odnos prema studentima

Član 32.

Nastavnici moraju podsticati slobodan, odgovoran i ozbiljan pristup studiranju. Obavjeza nastavnika je da u prenošenju znanja primjenjuje najviše naučne, stručne, profesionalne i etičke standarde.

Član 33.

Nastavnici, kao intelektualna elita, vode svoje studente u procesu obrazovanja, odnosno, studiranja, oni su i njihovi savejnici i saradnici koji su odgovorni za uspostavljanje međusobnog uvažavanja i povjerenja u odnosu sa studentima, uz poštivanje njihove ličnosti i njihovih sloboda i prava.

Član 34.

Nastavnik je dužan da u praćenju rada i ocjenjivanju studenata primjenjuje objektivne, pouzdane i provjerene, kao i ujednačene kriterijume. Takođe je dužan da primjenjuje isključivo parametre relevantne za ocjenjivanje, odnosno, iskazano znanje, iznesene činjenice, razumijevanje materije, stečene veštine i pokazanu sposobnost studenata da usvojena znanja primeni u praksi. Nastavnik svoje zahtjeve mora prilagoditi sredstvima koja su pristupačna, literaturi i metodama koje su bile dostupne studentima u toku studiranja ili istraživačkog rada.

Član 35.

U cilju ostvarenja profesionalnog i moralnog odnosa nastavnika i saradnika u nastavi prema studentima zabranjeno je njihovo iskorišćavanje, šikaniranje, diskriminisanje, nedolično ponašanje prema njima, vreijđanje njihovog dostojanstva i zloupotreba bilo koje druge vrste.

Član 36.

Nenastavno osoblje, kao važan činilac u funkcionisanju Univerziteta, dužno je da studentima pruža tačne i jasne informacije i savjete u cilju njihove što bolje obavještenosti.

U cilju ostvarenja profesionalnog i moralnog odnosa nenastavnog osoblja prema studentima zabranjeno je njihovo iskorišćavanje, šikaniranje, diskriminisanje, nedolično ponašanje prema njima, vrijeđanje njihovog dostojanstva i zloupotreba bilo koje druge vrste.

12. Odnos studenata prema zaposlenima

Član 37.

Studenti su dužni da nastavnike i saradnike koji ih vode u procesu obrazovanja, odnosno, studiranja, kao i nenastavno osoblje koje im pruža potrebne informacije i usluge u procesu studiranja, uvažavaju i poštivaju njihova prava i obaveze.

Član 38.

Nije dozvoljeno bilo koje ponašanje koje ugrožava izvođenje nastave i kvalitet obrazovanja i obezvređuje napore nastavnika, nenastavnog osoblja i drugih studenata na stvaranju uslova za unaprjeđenje i izvođenje nastave kako je planovima i programima predviđeno.

Zabranjeno je uključivanje i korišćenje mobilnih telefona za vreme trajanja nastave.

Zabranjeno je bučno i agresivno ponašanje u prostorijama i hodnicima Univerziteta i nastavnih baza.

Član 39.

Studenti su obavezni da pri susretu sa nastavnicima, saradnicima i nenastavnim osobljem iste uljudno pozdrave. Neprihvatljivo je da se studenti obraćaju zaposlenima sa hranom ili gumom za žvakanje u ustima, zapaljenom cigaretom, rukama u džepovima, kapom na glavi i sl.

Član 40.

Zabranjeno je ulaženje u radne prostorije (kancelarije i kabinete) bez prethodne najave, tj. kucanja i dobijanja odobrenja za ulazak.

13. Odnos prema kolegama

Član 41.

Kolegijalni odnosi zasnivaju se na:

- međusobnom ličnom i profesionalnom uvažavanju;
- razumijevanju za lične i profesionalne dileme i probleme;
- solidarnosti, zajedničkom formulisanju i ostvarenju specifičnih interesa svih na Univerzitetu.

Član 42.

Zaposleni i studenti Univerziteta dužni su da u razmeni ideja i kritika uvažavaju tuđa legitimna mišljenja i stavove. U sučeljavanju ideja i stavova moraju se poštivati ličnost i stručni i naučni dignitet oponenta. U kolegijalnoj raspravi o naučnim i istraživačkim problemima mogu se suprotstavljati samo naučni, stručni i profesionalni argumenti.

Član 43.

Svjesni činjenice da su u procesu obrazovanja u kome stiču visoko stručna znanja i postaju dio intelektualne elite, studenti su dužni da se prema svojim kolegama odnose tako što će uvažavati njihov lični integritet i njihova ljudska prava i slobode.

Svakom studentu je zabranjeno da drugog studenta ili studente iskorišćava, šikanira, diskriminiše, nedolično se ponaša prema njemu, vređa njegovo dostojanstvo, zloupotrebljava rezultate njegovog rada ili vrši bilo koju vrstu zloupotrebe svojih kolega.

14. Odnos prema instituciji

Član 44.

Zaposleni i studenti dužni su da svojim ponašanjem i profesionalnim angažovanjem čuvaju integritet Univerziteta, radeći po svom najboljem znanju, savjesno i posvjećeno i uspostavljajući odnose sa drugim pojedincima ili institucijama, uz poštovanja pravila pristojnosti, morala i ukupne kulture ponašanja. Opći interes akademske zajednice Univerziteta mora biti ispred ličnog interesa svakog pojedinačnog člana.

Član 45.

Zaposleni i studenti Univerziteta su dužni da poštivaju ustrojstvo i hijerarhiju nastavnčkih i drugih zvanja, ovlašćene pojedince i organe. Pri tome su slobodni da argumentovano kritikuju ustrojstvo, organizaciju i način rada institucije, rada organa ili pojedinca, kao i da predlažu promjenu pravila na kojima institucija počiva.

Član 46.

Nastavnici su dužni da angažman, karakter i obim obaveza van svoje akademske institucije usklade sa radom i interesima institucije u kojoj su u stalnom radnom odnosu.

Nastavnici i drugi zaposleni su dužni da vode računa o mogućem sukobu interesa i (ne)usklađenosti svojih javnih funkcija i privatnog angažovanja sa statusom na Univerzitetu.

Studenti su dužni da svojim ponašanjem čuvaju integritet Univerziteta, uz poštivanje pravila pristojnosti, morala i ukupne kulture ponašanja.

Član 47.

Najgrublje povrede akademskog ponašanja su: neprihvatljivi oblici lobiranja, ucjene, pritisci, protekcionizam i svi drugi oblici nečasnih uticaja koji vode kršenju stručnih kriterijuma i standarda u obavljanju akademskih poslova.

Zaposleni ne smije nuditi, davati, stavljati u izgled, objećavati ili prihvatiti novac, stvar, pravo ili uslugu ili mogućnost uticaja od drugog lica koje je u poslovnom odnosu.

Član 48.

Zaposleni ne smije koristiti povjerljive informacije i poslovne mogućnosti u cilju pribavljanja materijalne ili nematerijalne koristi za sebe ili druga lica.

U cilju ispunjenja obaveza iz stava 1. ovog člana zaposleni ne smije naročito da :

- koristi u lične svrhe informacije do kojih je došao na osnovu položaja na Univerzitetu;
- koristi u ličnom interesu poslovne mogućnosti za koje je Univerzitet zainteresovan ili bi mogao biti zainteresovan;
- prikriva informacije do kojih je došao na osnovu položaja, a koje mogu biti od značaja za donošenje poslovnih odluka.

Član 49.

U prostorije Univerziteta, zaposleni i studenti mogu ulaziti primjereno odjeveni i uredni.
O načinu odijevanja zaposlenih, studenata i stranaka Univerzitet će donijeti posebni pravilnik.

15. Odnos prema okruženju

Član 50.

Zaposleni i studenti učestvuju u društvenom životu kao i svi građani, ali su dužni da lični angažman usklade sa obavezama prema studentima, nastavi i interesima Univerziteta.
Niko ne smije zloupotrebiti svoj status i autoritet radi ostvarivanja ličnih, porodičnih ili političkih interesa.

IV POSTUPAK UTVRĐIVANJA NEAKADEMSKOG PONAŠANJA

Član 51.

Postupak utvrđivanja neakademskog ponašanja primenjuje se na povrede definisane odredbama odčlana 15. zaključno sa članom 50. ovog Kodeksa.

4.1. Organi u postupku

Član 52.

Organi koji učestvuju u prvostepenom postupku utvrđivanja neakademskog ponašanja su:

- etička komisija;
- stručna komisija;
- rektor Univerziteta;

Organ koji učestvuju u drugostepenom postupku utvrđivanja neakademskog ponašanja je:

- Senat Univerziteta.

Član 53.

Etička komisija sastoji se od tri člana, koji se biraju iz reda nastavnika u radnom odnosu na Univerzitetu, od strane Senata Univerziteta, na mandat od tri godine.

Stručna komisija se bira od strane Senata na period do okončanja postupka utvrđivanja neakademskog ponašanja.

Stručnu komisiju iz stava 2. ovog člana čine :

- dva člana, nastavnika iz odgovarajuće ili bliske naučne oblasti;
- jedan član, nastavnik koji može biti iz druge naučne oblasti.

4.2. Zahtjev za utvrđivanje neakademskog ponašanja

Član 54.

Zahtjev za utvrđivanje neakademskog ponašanja (u daljem tekstu: zahtjev) mogu podnijeti

zaposleni na Univerzitetu, studenti i druga fizička lica (u daljem tekstu: akuzatori), kao i organi i tijela Univerziteta i naučno-istraživačkih organizacija i instituta, kada postoje osnovi sumnje da je rad drugog ili drugih lica nastao kao rezultat nekog od oblika neakademskog ponašanja.

Zahtjev se podnosi u pisanom obliku, mora biti obrazložen i mora da sadrži dokaze koji ukazuju na neakademsko ponašanje.

Zahtjev mora da sadrži lične podatke i potpis podnosioca zahtjeva.

Zahtjev se podnosi Etičkoj komisiji, preko Pravne sužbe Univerziteta, za lice koje je zaposleno ili je bilo zaposleno, završilo studije, odnosno, odbranilo rad.

Član 55.

Ako je zahtjev uredan, Etička komisija Univerziteta u roku od osam dana od dana njegovog prijema dostavlja zahtjev licu protiv koga je postupak pokrenut, radi pisanog izjašnjenja.

Zahtjev iz stava 1. ovog člana može se dostaviti redovnom poštom ili putem elektronske pošte.

Lice protiv kojeg je pokrenut postupak ima rok od 15 dana od dana dostavljanja da se pisanim putem izjasni o navodima iz zahtjeva.

Ukoliko Etička komisija Univerziteta zaključi da lice protiv kojeg je postupak pokrenut izbjegava da primi zahtjev, odnosno, da se o njemu izjasni, donijeće odluku o osnovanosti zahtjeva, bez izjašnjenja lica protiv kojeg je postupak pokrenut, u roku od 15 dana od dana isteka roka za izjašnjenja.

Član 56.

U slučaju da je sumnja na postojanje neakademskog ponašanja neosnovana, zahtjev se odbija.

Etička komisija, u postupku odbijanja, dužna je da razmotri da li odbijena prijava sadrži elemente lažne, odnosno, šikanirajuće prijave i ako procijeni da za to postoji sumnja, može da pokrene postupak utvrđivanja odgovornosti podnosioca zahtjeva.

4.3. Stručna komisija

Član 57.

Ukoliko postoji osnovana sumnja na postojanje neakademskog ponašanja, Etička komisija dostavlja zahtjev Senatu za formiranje stručne komisije.

Za člana stručne komisije ne može biti imenovano lice koje se nalazi u sukobu interesa, nastavnici ili istraživači koji su prethodno napisali pozitivnu recenziju rada, mentor i članovi komisije za ocjenu i komisije za odbranu, potpisnici zvaničnih izvještaja, kao ni akuzator. Senat, po prijemu zahtjeva iz stava 1. ovog člana, dužan je da na svojoj prvoj narednoj sjednici formira stručnu komisiju.

Član 58.

Stručna komisija može vršiti procjenu originalnosti neposrednim upoređivanjem ili uzimajući u obzir rezultate softverske analize, ukoliko ocijeni da je to potrebno, kao i odgovarajućih metoda i standarda, shodno specifičnosti naučne, odnosno, umjetničke oblasti, uvidom u istraživačku dokumentaciju, uvidom u prikupljenu, odnosno, korišćenu građu i druge vrste procjene i

dokumentacije, shodno povredi Kodeksa za koju je podnjet zahtjev. Stručna komisija može da zatraži i mišljenje od mentora, članova komisije za ocjenu i komisije za odbranu, recenzenata, odgovarajućeg stručnog organa fakulteta i drugih stručnih i fizičkih lica i tijela.

Član 59.

Stručna komisija je dužna da u roku od 60 dana od dana formiranja dostavi Etičkoj komisiji obrazloženo stručno mišljenje.

Rok iz stava 1. ovog člana se u izuzetnim slučajevima može produžiti najviše za još 30 dana na obrazloženi prijedlog stručne komisije upućen rektoru koji je donijeo rješenje o njenom formiranju. Period kolektivnog odmora, koji je definiran odlukom Senata, se ne računa u rokove utvrđene stavom 1. i 2. ovog člana.

Član 60.

Stručna komisija može da, u svakoj fazi svoga rada, rektoru uputi obrazloženi prijedlog da suspenduje lice protiv kojeg je postupak pokrenut, do okončanja tog postupka.

Prijedlog da suspenduje lice protiv kojeg je postupak pokrenut do okončanja tog postupka rektoru može da uputi i Etička komisija.

4.4. Izvještaj Etičke komisije

Član 61.

Etička komisija dužna je da, na osnovu mišljenja stručne komisije i pisanog izjašnjenja lica za koje postoji osnovana sumnja da se neakademski ponašalo, u roku od 15 dana od dana dostavljanja stručnog mišljenja, sačini Izvještaj sa mišljenjem i dostavi ga rektoru.

Ukoliko Etička komisija utvrdi da nije bilo povrede akademskog integriteta i da se prijava pretežno zasniva na neistinitim navodima, odnosno, da sadrži šikanirajuće elemente, pokrenuće postupak utvrđivanja odgovornosti akuzatora za kršenje etičkih načela i pravila, odnosno, neosnovano prijavljivanje drugih članova univerzitetske akademske zajednice.

Član 62.

Rektor je dužan da na osnovu izveštaja Etičke komisije u roku od 8 dana od dana prijema, donese odluku i izrekne mjere za povredu Kodeksa.

4.5. Mjere za povredu Kodeksa

Član 63.

Izricanje mjera za povredu Kodeksa predstavlja izraz neslaganja univerzitetske akademske zajednice sa nedopuštenim ponašanjem utvrđenim odredbama ovog Kodeksa, kao društveno neprihvatljivim postupanjem.

Mjere imaju za prvenstveni cilj bezuslovno ograđivanje Univerziteta od navedenog ponašanja, kao i upućivanje poruke najširoj javnosti da su takvi oblici ponašanja neprimjereni članovima

univerzitetske akademske zajednice.

Radnje proistekle iz greške iza koje stoje časne namere, a koja je dovela do zanemarljivog obima plagijata, odnosno, autoplagijata, ili drugog nedozvoljenog ponašanja utvrđenog odredbama ovog Kodeksa, ne predstavljaju povredu akademskog integriteta i kao takve moraju biti obrazložene u izvještaju Etičke komisije.

Član 64.

Za povredu Kodeksa izriču se:

- mjere za utvrđeno neakademsko ponašanje u vidu plagiranja, lažnog autorstva, izmišljanja i krivotvorenja rezultata i autoplagiranja;
- mjere za utvrđene druge povrede Kodeksa ili nemaran odnos prema obavezi korektnog akademskog ponašanja.

Član 65.

Mjere za utvrđeno neakademsko ponašanje u vidu plagiranja, lažnog autorstva, izmišljanja i krivotvorenja rezultata i autoplagiranja su:

- oglašavanje diplome o stečenom naučnom nazivu doktora nauka ništavom u slučaju konačne odluke kojom je utvrđeno da doktorska disertacija nije rezultat originalnog naučnog rada. Danom oglašavanja ništavosti diplome o stečenom naučnom nazivu doktora nauka, licu čija je diploma oglašena ništavom prestaju prava i obavjeze proistekle po osnovu sticanja diplome koja je poništena. Shodan postupak primjenjuje se i u odnosu na magistarsku tezu, master rad ili diplomski rad;
- oduzimanje nastavničkog, odnosno, saradničkog zvanja u slučaju ako se saznaju nove činjenice, odnosno, pojave dokazi iz kojih proizilazi da u trenutku izbora u zvanje kandidat nije ispunjavao uslove propisane zakonom i podzakonskim aktima, kao i aktima Univerziteta, odnosno, ako se utvrdi da radovi na osnovu kojih je kandidat izabran u zvanje predstavljaju rezultat neakademskog ponašanja. Postupak oduzimanja zvanja pokreće rektor, a sprovodi se na način koji je predviđen za izbor u zvanje, odnosno, sticanje zvanja.

Konačna odluka o mjeri izrečenoj za utvrđeno neakademsko ponašanje u vidu plagiranja, lažnog autorstva, izmišljanja i krivotvorenja rezultata i autoplagiranja, objavljuje se na sjednicama Senata i Savjeta, kao i na zvaničnoj internet stranici Univerziteta.

Član 66.

Mjere za utvrđene druge povrede Kodeksa ili nemaran odnos prema obaveznoj korektnog akademskog ponašanja su:

- opomena;
- javna opomena;
- javna osuda.

Oblik mjere za utvrđene druge povrede Kodeksa ili nemaran odnos prema obavljenoj korektnog akademskog ponašanja određuje se u zavisnosti od težine učinjene povrede, štete koja je nanijeta ugledu Univerziteta, aktivnosti koje je učinilac predložio da će preduzeti u svrhu otklanjanja posljedica povreda Kodeksa i procjene da će izrečena mjera dovoljno uticati na njega da više ne vrši povredu Kodeksa.

O obliku mjere za povredu Kodeksa u vidu druge povrede Kodeksa ili nemarnog odnosa prema

obavjezi korektnog akademskog ponašanja odlučuje Senat.
Odluka iz stava 3. ovog člana mora sadržati obrazloženje zbog čega se određeno ponašanje smatra povredom ili nemarnim odnosom, a ne neakademske ponašanjem koje povlači mjere iz člana 64. ovog Kodeksa.

Član 67.

Opomena se izriče učiniocu povrede Kodeksa u vidu pisanog upozorenja bez objavljivanja i unosi se u evidenciju o izrečenim mjerama upozorenja, ali ne čini sastavni dio dosijea nastavnika, saradnika, istraživača, studenta ili zaposlenog.

Član 68.

Javna opomena koja se izriče učiniocu povrede Kodeksa, objavljuje se na sjednici Senata i Saveta Univerziteta i unosi se u dosije nastavnika, saradnika, istraživača, studenta ili zaposlenog.
Javna opomena se objavljuje odmah po konačnosti odluke kojom je izrečena.

Član 69.

Javna osuda koja se izriče učiniocu povrede Kodeksa, objavljuje se na sjednici Senata i Savjeta Univerziteta, kao i na zvaničnoj internet stranici Univerziteta, a unosi se u dosije nastavnika, saradnika, istraživača, studenta ili zaposlenog.
Javna osuda objavljuje se odmah po konačnosti odluke kojom je izrečena.

4.6. Postupak pred drugostepenim organom

Član 70.

Lice protiv kojeg je izrečena mjera za utvrđeno neakademsko ponašanje, kao i podnosilac prijedloga ili inicijative, imaju pravo žalbe na prvostepenu odluku rektoru Univerziteta u roku od 15 dana od dana prijema odluke.
Rektor Univerziteta ispituje blagovremenost, dopuštenost i osnovanost žalbe.
Ukoliko utvrdi da je žalba blagovremena, dopuštena i osnovana dostavlja je putem Pravne službe učjesnicima u postupku utvrđivanja neakademskog ponašanja i Etičkoj komisiji.
Prilikom razmatranja navoda žalbe, Senat Univerziteta može zatražiti dodatna objašnjenja od svih učjesnika u postupku utvrđivanja neakademskog ponašanja, kao i drugih stručnih lica koja nisu učestvovala u prvostepenom postupku.

Član 71.

U roku od 60 dana od dana prijema žalbe, Senat Univerziteta može potvrditi, preinačiti ili ukinuti prvostepenu odluku i vratiti na ponovno odlučivanje.

Pravno dejstvo i dostavljanje drugostepene odluke

Član 72.

Odluka o izrečenoj mjeri za utvrđeno neakademsko ponašanje donosi se na osnovu Zakona o visokom obrazovanju, Statuta Univerziteta i Kodeksa, dostavlja se učesnicima u postupku, Savjetu Univerziteta i objavljuje se na zvaničnoj internet stranici Univerziteta.

Odluka Senata Univerziteta je konačna u postupku utvrđivanja neakademskog ponašanja.

Senat Univerziteta dostavlja Nacionalnom savjetu za visoko obrazovanje drugostepenu odluku kojom se izriče mjera za utvrđeno neakademsko ponašanje, u roku od osam dana od dana prijema.

V PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 73.

Ovaj Kodeks stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na zvaničnoj internet stranici Univerziteta u Novom Pazaru.